

Hubertusviering 2017 Lattrop

Zorg om heel de schepping

Het was maar een heel klein berichtje, woensdag 1 november j.l., Allerheiligen, in de Tubantia: Met als titel: Miljard mensen straks op de vlucht. Meer dan een miljard mensen moeten mogelijk huis en haard verlaten vanwege de snelle klimaatverandering, zo blijkt uit een onlangs verschenen studie door het medisch wetenschapstijdschrift: The Lancet! Het stond er zo onopvallend alsof de krant het ons wil doen voorkomen dat we het eigenlijk niet willen weten. Geplunderde aarde, getergde hemel. Met die titel schreef hoogleraar Ethiek Gerard Manenschijn ooit een boek waarin hij opriep dat we niet langer de mens centraal moeten stellen, dat het niet langer louter moet gaan om het heil van de mens, maar dat we in ons heilplan heel de schepping moeten meenemen. Het is twee voor twaalf, de aarde kan de verspilzucht van ons mensen niet meer aan, we roven haar leeg door onze ontombare honger naar nog meer welvaart, het milieu is vervuild, bossen sterven af, op zee drijft een enorme hoeveelheid onafbreekbaar plastic, en er is grote kans dat we met de vis op ons bord ook het plastic eten dat de vis ooit zelf opslokte uit het vervuilde water.

Het is niet twee, maar één voor twaalf om de klimaatdoelen van Parijs te kunnen bereiken. Het lijkt alsof we van de geschiedenis niet leren, dat we hardnekkig op de oude voet verder leven en straks ook nog verbaasd zijn dat er miljoenen mensen voor onze landsgrenzen staan, omdat er door de klimaatveranderingen geen leven en toekomst meer mogelijk is in hun land. Wanneer de mens door zijn eigen egoïsme zichzelf te buiten gaat, dan gaat het mis. We konden dat al lezen in het eerste boek van de Bijbel, waarin de mens het onheil over zichzelf afroept en zichzelf vernietigt door een alles vernietigende zondvloed. Wat God betreft zal dit nooit meer gebeuren, Hij heeft ervoor gezorgd dat de aarde rijk genoeg is om te leven voor mens, dier en plant. Maar de aarde, ons ooit toevertrouwd als leengoed ter bewaring van heel de schepping, is op hemeltergende wijze geplunderd en van paradijs tot vuilnisbelt geworden.

Wat is er nog over van die mooie tuin? Wanneer we hier vertoeven in het mooie Lattrop, waar eeuwenlang boer en natuur in harmonie samen vorm hebben gegeven aan het landschap en voor al wat hier leeft, zou je niet zeggen dat onze aarde wordt bedreigd en het stijgende zeewater en de plotselinge tsunami's een acute bedreiging is voor miljoenen mensen. Het lijkt dat de grote klimaatproblemen aan dit grensgebied voorbijgaan, maar ook hier worden we gewaarschuwd om de natuur niet aan ons eigen belang, onze eigen welvaart te onderwerpen, maar om eendracht met de natuur en het milieu samen te werken aan een wereld waarin er leven en toekomst is voor iedereen. We moeten weer leren dat de aarde, de natuur, de dieren er niet zijn voor ons, maar dat we samen onderdeel zijn van de schepping, samen ervoor moeten zorgen dat er toekomst is, ook voor de komende generaties. Dat Twente geen vuilnisbelt wordt van ons verbraste leven, of een woestijn waar de Dinkel een droge rivierbedding is geworden.

Zorg om heel de schepping, niet alleen gaan voor kortdurend genot en geluk, dus niet het zaad op een gemakkelijke wijze zomaar overal uitstrooien zodat het op korte termijn verloren gaat doordat vogels het opeten of zaaien in de distels of op een rotsbodem waar het niet gedijt. Nee, ons zaad voor een vruchtbare, voor ieder leefbare aarde, moet op vruchtbare grond vallen, zodat het wortel kan schieten. Met andere woorden: mens keer je om, verlaat de weg van de onderwerping en uitbuiting van de aarde. Sluit een verbond met de natuur, leef in liefde en solidariteit met elkaar, besef dat je allemaal afhankelijk bent van moeder aarde met al wat erop leeft en groeit. Het is onze opdracht de aarde te maken tot een tuin waarin Gods schepping in al zijn variëteiten tot zijn recht kan komen. De laatste jaren zijn ook onze jagers zich steeds meer bewust van die opdracht, door in het veld zorg te dragen voor een goed en evenwichtig wildbestand.

De heilige Hubertus heeft ons allen een voorbeeld gegeven, door de wijze waarop hij ook ooit, op Goede Vrijdag, een ommekeer maakte in zijn leven. Op jacht met zijn vrienden, zo vertelt de legende,

kwam een hert met een lichtend kruis hem tegemoet. Hij hoorde een stem die hem vertelde op te houden met zijn liederlijke leven dat hij leidde na de dood van zijn vrouw. Hubertus veranderde zijn levenswandel, hij trok zich terug als kluizenaar en werd uiteindelijk geroepen om bisschop te worden van Maastricht. Na zijn heiligverklaring in 743 werd hij de schutspatroon van o.a. de jagers, boswachters, houtbewerkers, hondenliefhebbers, schutters en opticiens.

In het kruis tussen het gewei van het hert moet hij gezien hebben dat ook de dieren niet overgeleverd zijn aan onze jachtlust, maar dat zij ook een schepping zijn van God, waar we op verantwoorde wijze mee om moeten gaan en een goed leven gunnen. Op de huidige jagers rust dan ook die verantwoordelijkheid om goede rentmeesters te zijn van de natuur die God ons heeft toevertrouwd.

Beste mensen, laten we ons ervan bewust zijn dat wij allen leven van datgene dat de aarde ons biedt. Laten wij heel zorgzaam en respectvol omgaan met alles wat erop leeft en groeit, opdat wij het leven op aarde van mens, dier en plant niet te gronde richten.

Laten we dat allen doen op onze eigen plek met onze eigen verantwoordelijkheid: de landbouwers op hun erf, wei en akker, de boswachters en jagers in de natuur, de dorp- en stedelingen in hun tuin en leefomgeving.

Opdat Gods schepping zo ten volle tot haar recht mag komen, en niemand meer hoeft te vluchten vanwege de door de mens veroorzaakte veranderingen in natuur en klimaat, nu niet en tot in lengte dagen niet!

Amen,

Lattrop, 5 november 2017

Pastor Jan Kerkhof Jonkman